

โครงการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ปี พ.ศ. 2550

Module 4

หลักการของเกณฑ์คุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA Criteria)

Module 4

หลักการของเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA Criteria)

- 4.1 ค่านิยมหลัก 11 ประการ
- 4.2 เกณฑ์ 7 หมวดและความเชื่อมโยงขององค์ประกอบ
- 4.3 องค์ประกอบรายเกณฑ์ทั้ง 4 ระดับชั้น
- 4.4 หลักเหตุผลของการใช้ประโยชน์จากเกณฑ์
- 4.5 องค์ประกอบของเกณฑ์ หมวด 1-7
- 4.6 หลักการจัดการที่ดี สำหรับหมวด 1-6 และ หมวด 7

หลักคิด : 11 Core Values

PMQA
Organization

1 การนำองค์การ
อย่างมีวิสัยทัศน์

5 การมุ่งเน้นอนาคต

2 ความรับผิดชอบ
ต่อสังคม

6 ความคล่องตัว

9 การจัดการโดยใช้
ข้อมูลจริง

3 การให้ความสำคัญกับ
พนักงานและลูกค้า

7 การเรียนรู้ขององค์การ
และแต่ละบุคคล

10 การมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์
และการสร้างคุณค่า

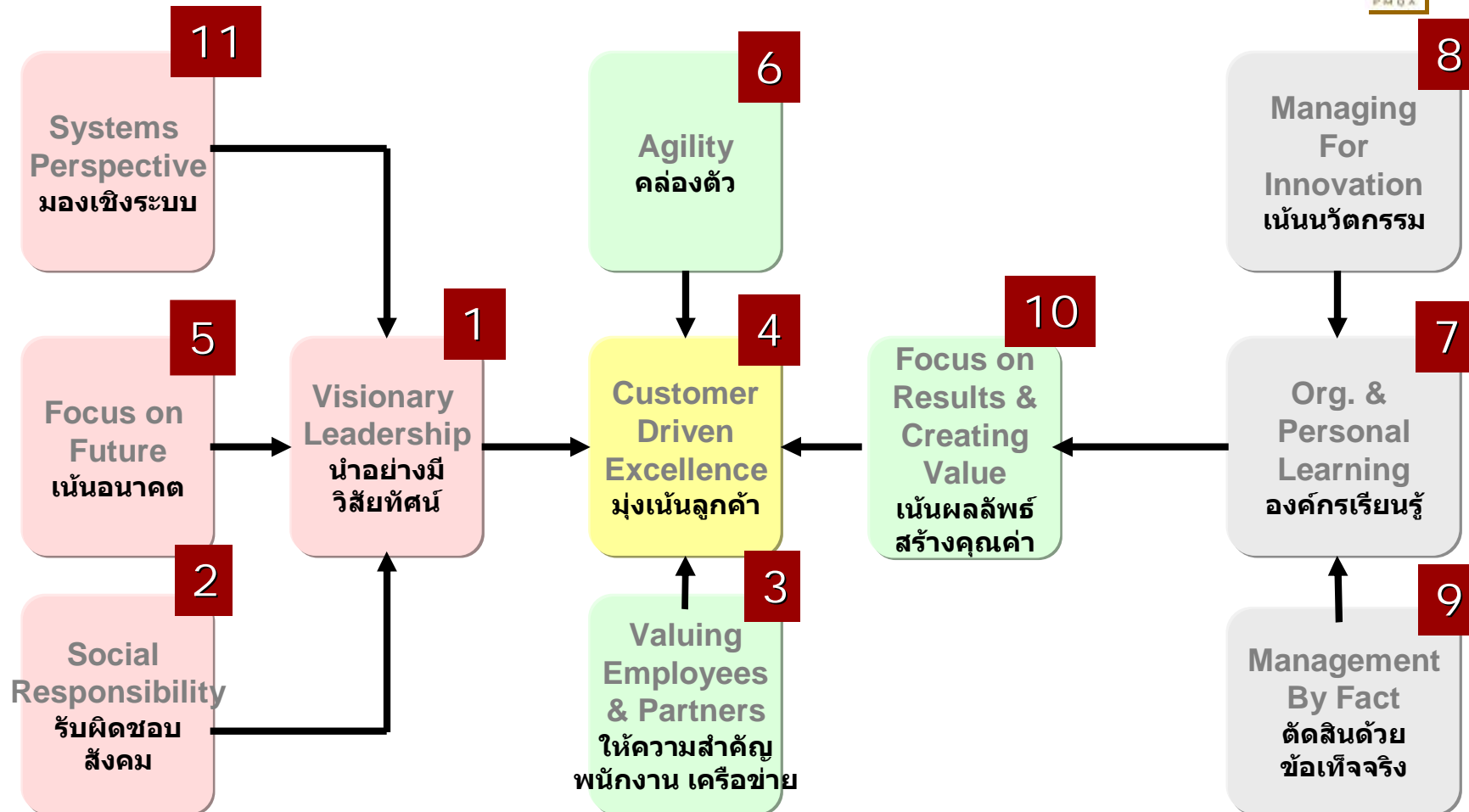
4 ความเป็นเลิศ
ที่มุ่งเน้นที่ลูกค้า

8 การจัดการเพื่อ
นวัตกรรม

11 มุมมองเชิงระบบ

หลักคิด : 11 Core Values

PMQA Organization

Strategic Leadership

Lead the organization

Execution Excellence

Manage the organization

Organizational Learning

Improve the organization

หลักทำ : 7 Category

2. การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

- 2.1. การจัดทำยุทธศาสตร์
- 2.2. การนำถ่ายทอดกลยุทธ์หลักเพื่อนำไปปฏิบัติ

1. การนำองค์กร

- 1.1. การนำองค์กร
- 1.2. ความรับผิดชอบต่อสังคม

3. การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- 3.1. ความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 3.2. ความสัมพันธ์และความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้

- 4.1. การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินการของส่วนราชการ
- 4.2. การจัดการสารสนเทศและความรู้

5. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

- 5.1. ระบบงาน
- 5.2. การเรียนรู้ของบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจ
- 5.3. การสร้างความผาสุกและความพึงพอใจแก่บุคลากร

7. ผลลัพธ์การดำเนินงาน

- 7.1. มิติด้านประสิทธิผล
- 7.2. มิติด้านคุณภาพการให้บริการ
- 7.3. มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ
- 7.4. มิติด้านการพัฒนาองค์กร

6. การจัดการกระบวนการ

- 6.1. กระบวนการที่สร้างคุณค่า
- 6.2. กระบวนการสนับสนุน

Cause - Effect Diagram

Driver

System

Results

- 1.การนำองค์กร
- 1.1. การนำองค์กร
- 1.2. ความรับผิดชอบต่อสังคม

- 2.การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์
- 2.1.การจัดทำยุทธศาสตร์
- 2.2.การนำถ่ายทอดกลยุทธ์หลักเพื่อนำไปปฏิบัติ

- 5.การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล
- 5.1.ระบบงาน
- 5.2.การเรียนรู้ของบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจ
- 5.3.การสร้างความผูกพันและความพึงพอใจแก่บุคลากร

- 7. ผลลัพธ์การดำเนินงาน
- 7.1 มิติด้านประสิทธิผล
- 7.2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ
- 7.3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ
- 7.4 มิติด้านการพัฒนาองค์กร

- 3.การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 3.1.ความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 3.2.ความสัมพันธ์และความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- 4. การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้
- 4.1.การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินการของส่วนราชการ
- 4.2.การจัดการสารสนเทศและความรู้

- 6.การจัดการกระบวนการ
- 6.1.กระบวนการที่สร้างคุณค่า
- 6.2.กระบวนการสนับสนุน

ปัจจัยภายใน (PMQA 6 หมวด)

1.
สาเหตุ

2.
สาเหตุ

5.
สาเหตุ

3.
สาเหตุ

4.
สาเหตุ

6.
สาเหตุ

ปัญหา

ปัจจัยภายนอก

P. ลักษณะสำคัญขององค์กร

2 ข้อ

1. การนำองค์กร

7 หมวด

1.1 การนำองค์กร

1.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม

17 หัวข้อ

ก. การกำหนดทิศทาง
ของส่วนราชการ

ข. การกำกับดูแลตนเองที่
ดี

ค. การทบทวนผล
การดำเนินการของส่วน
ราชการ

32 ประเด็น
ที่ควรพิจารณา

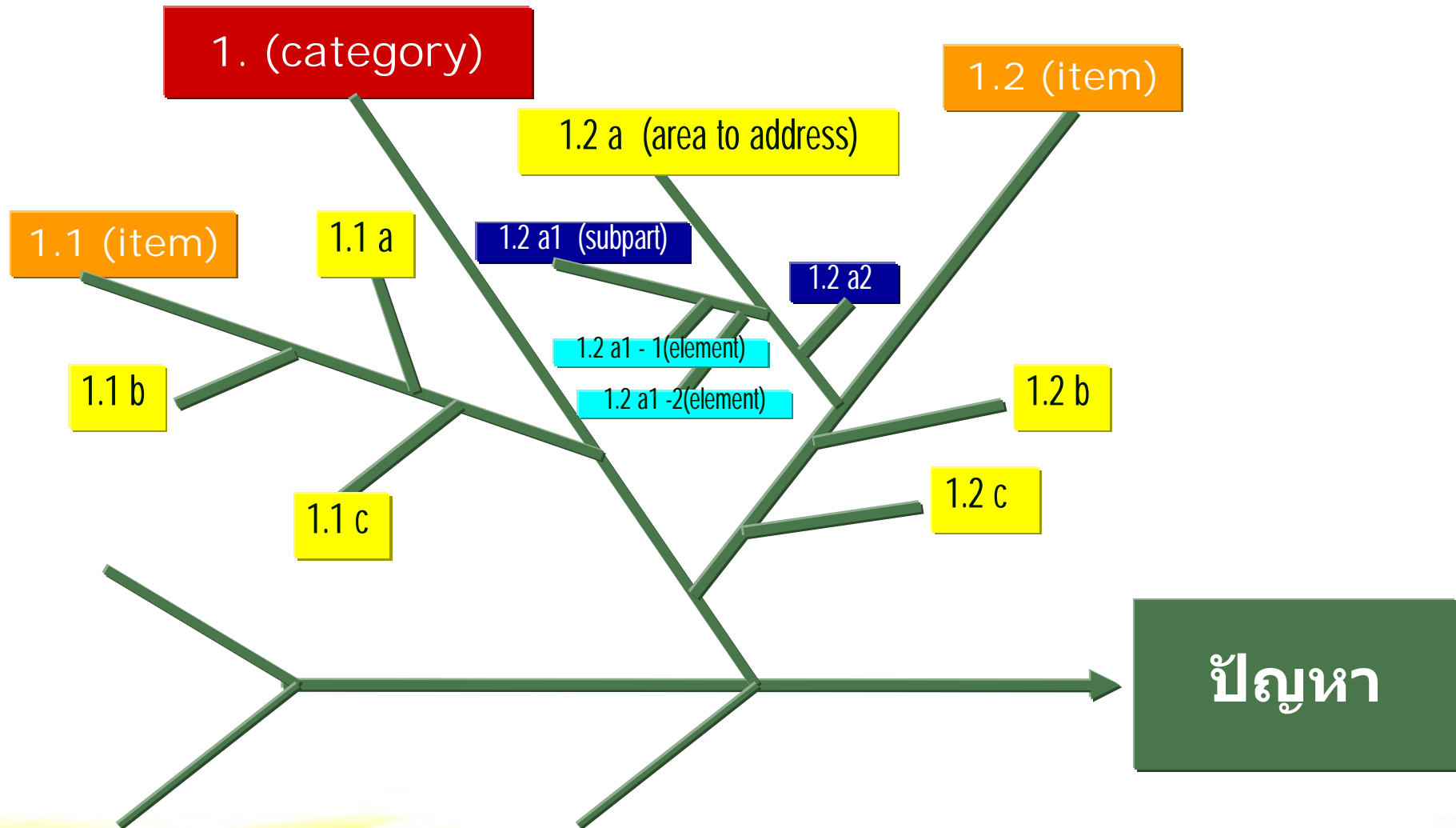
(1)

(2)

90 คำถาม

Cause - Effect Diagram

องค์ประกอบของเกณฑ์ PMQA : 2550

P. ลักษณะสำคัญขององค์กร

P1. ลักษณะองค์กร

ก. ลักษณะพื้นฐาน
ของส่วนราชการ

ข. ความสัมพันธ์
ภายในและภายนอก
องค์กร

P2. ความท้าทายต่อองค์กร

ก. สภาพการ
แข่งขัน

ข. ความท้าทาย
เชิงยุทธศาสตร์
และกลยุทธ์

ค. ระบบการ
ปรับปรุงผลการ
ดำเนินการ

หมวด 1 การนำองค์กร

1.1 การนำองค์กร

1.2 ความรับผิดชอบต่อสังคม

ก. การกำหนดทิศทางของส่วนราชการ

- การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว ค่านิยม และผลการดำเนินการที่คาดหวัง และการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติ
- การสร้างบรรยากาศ การกระจายอำนาจ ตัดสินใจ นวัตกรรม และความคล่องตัว

ข. การกำกับดูแลตนเองที่ดี

- ความโปร่งใสตรวจสอบได้
- ความรับผิดชอบต่อสังคม
- การปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติ

ค. การทบทวนผลการดำเนินการของส่วนราชการ

- การดำเนินการทบทวนผลการดำเนินการ
- ตัวชี้วัดที่สำคัญและผลการทบทวนที่ผ่านมา
- การนำผลมาปรับปรุงส่วนราชการและสร้างนวัตกรรม
- การประเมินผลงานของผู้บริหาร

ก. ความรับผิดชอบต่อสังคม

- การดำเนินการกรณีที่การปฏิบัติงานมีผลกระทบต่อสังคม
- การจัดการกับผลกระทบ
- การคาดการณ์ล่วงหน้าถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ข. การดำเนินการอย่างมีจริยธรรม

- การกำหนดวิธีปฏิบัติเพื่อการดำเนินการอย่างมีจริยธรรม

ค. การให้การสนับสนุนต่อชุมชนที่สำคัญ

- การสนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่สำคัญ
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชน

หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

2.1 การจัดทำยุทธศาสตร์

ก. กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์

- การวางแผนยุทธศาสตร์และกรอบเวลาที่ใช้ในการวางแผน
- การนำปัจจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวางแผน

ข. เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์หลัก การกำหนดกรอบเวลาที่จะบรรลุเป้าประสงค์
- ให้ความสำคัญกับความท้าทายต่อองค์กร

2.2 การถ่ายทอดกลยุทธ์หลักเพื่อนำไปปฏิบัติ

ก. การถ่ายทอดแผนปฏิบัติการไปสู่ปฏิบัติ

- การถ่ายทอดแผนปฏิบัติการเพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากร ทำให้ผลมีความยั่งยืน
- แผนหลักด้านทรัพยากรบุคคลที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย
- ตัวชี้วัดที่ใช้ในการติดตาม

ข. การคาดการณ์ผลการดำเนินการ

- การคาดการณ์ผลการดำเนินการ

หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.1 ความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ก. ความรู้เกี่ยวกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- การจำแนกกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- การรับฟังและเรียนรู้เพื่อกำหนดความต้องการและความคาดหวังของผู้รับบริการ
- การทบทวนและปรับปรุงวิธีการรับฟังและเรียนรู้

3.2 ความสัมพันธ์และความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ก. ความสัมพันธ์และความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- การสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการ
- กลไกหลัก ๆ ที่ผู้รับบริการติดต่อส่วนราชการ
- กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน
- ทำให้วิธีการสร้างความสัมพันธ์มีความทันสมัยเสมอ

ข. การวัดความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- การวัดความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ
- การใช้ข้อมูลมาปรับปรุงการดำเนินการ
- การติดตามข้อมูลจากผู้รับบริการ

หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้

4.1 การวัดและวิเคราะห์ผล การดำเนินการของส่วนราชการ

ก. การวัดผลการ ดำเนินการ

- การเลือกการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่สอดคล้องและบูรณาการ
- การเลือกและการใช้ข้อมูลสารสนเทศเชิงเปรียบเทียบ
- วิธีการทำให้มั่นใจว่าระบบการวัดผลมีความไวต่อการบ่งชี้

ข. การวิเคราะห์ผล การดำเนินการ

- การวิเคราะห์เพื่อประเมินผลการดำเนินการและแผนเชิงกลยุทธ์
- การสื่อสารผลการวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

4.2 การจัดการสารสนเทศ และความรู้

ก. ความพร้อมใช้งาน ของข้อมูล และสารสนเทศ

- การทำให้ข้อมูลและสารสนเทศพร้อมใช้งาน
- ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์มีความเชื่อถือได้ ปลอดภัย ใช้งานง่าย
- ระบบการจัดการข้อมูลสารสนเทศและอุปกรณ์ให้ทันสมัย

ข. การจัดการ ความรู้

- การจัดการความรู้
- การทำให้มั่นใจว่าข้อมูลและสารสนเทศถูกต้อง ทันการณ์ เชื่อถือได้ ปลอดภัย แม่นยำ และเป็นความลับ

หมวด 5 การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล

5.1 ระบบงาน

ก. การจัดระบบบริหารงานบุคคล

- การจัดระบบและบริหารงานเพื่อให้เกิดความร่วมมือและความคล่องตัว
- คำนึงถึงวัฒนธรรมและความคิด
- การสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ของบุคลากร

ข. ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

- การประเมินผลและให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อสนับสนุนผลการดำเนินการ
- การบริหารค่าตอบแทนรางวัล และสิ่งจูงใจต่าง ๆ

ค. การจ้างงานและความก้าวหน้าในการทำงาน

- การกำหนดคุณลักษณะและทักษะที่จำเป็น
- การสรรหาว่าจ้าง
- การสืบทอดตำแหน่ง

ก. การศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคลากร

- การหาความต้องการในการฝึกอบรม
- การส่งเสริมการใช้ความรู้และทักษะใหม่

ข. การสร้างแรงจูงใจและการพัฒนาความก้าวหน้าในงาน

- การจูงใจให้พนักงานพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่

5.2 การเรียนรู้ของบุคลากรและการสร้างแรงจูงใจ

5.3 ความผูกพันและความพึงพอใจแก่บุคลากร

ก. สภาพแวดล้อมในการทำงาน

- การปรับปรุงสุขอนามัย ป้องกันภัย
- การเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

ข. การให้การสนับสนุนและสร้างความพึงพอใจแก่บุคลากร

- การกำหนดปัจจัยที่สำคัญต่อความผูกพันความพึงพอใจและแรงจูงใจ
- การบริการสวัสดิการ และนโยบายสนับสนุนพนักงาน
- กำหนดตัวชี้วัดความผูกพัน
- การนำผลประเมินความผูกพันมาปรับปรุง

หมวด 6 การจัดการกระบวนการ

6.1 กระบวนการที่สร้างคุณค่า

ก. กระบวนการที่สร้างคุณค่า

- การกำหนดกระบวนการที่สร้างคุณค่า
- การจัดทำข้อกำหนดของกระบวนการสร้างคุณค่า
- การออกแบบกระบวนการเพื่อตอบสนองข้อกำหนดที่สำคัญ
- การควบคุมและปรับปรุงกระบวนการที่สร้างคุณค่า
- การลดค่าใช้จ่ายด้านการตรวจสอบ ทดสอบและตรวจประเมิน

6.2 กระบวนการสนับสนุน

ก. กระบวนการสนับสนุน

- การกำหนดกระบวนการสนับสนุน
- การจัดทำข้อกำหนดของกระบวนการสนับสนุน
- การออกแบบกระบวนการเพื่อตอบสนองข้อกำหนดที่สำคัญ
- การควบคุมและปรับปรุงกระบวนการสนับสนุน
- การลดค่าใช้จ่ายด้านการตรวจสอบ ทดสอบและตรวจประเมิน

หมวด 7 ผลลัพธ์การดำเนินการ

7.1 มิติ ด้านประสิทธิผล

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของการบรรลุความสำเร็จ

7.2 มิติ ด้านคุณภาพ การให้บริการ

- ตัวชี้วัดที่สำคัญด้านความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ตัวชี้วัดที่สำคัญในด้านคุณค่าจากมุมมองของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านขอบเขตขนาดและประเภทการให้บริการที่เพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการที่สำคัญอื่น ๆ

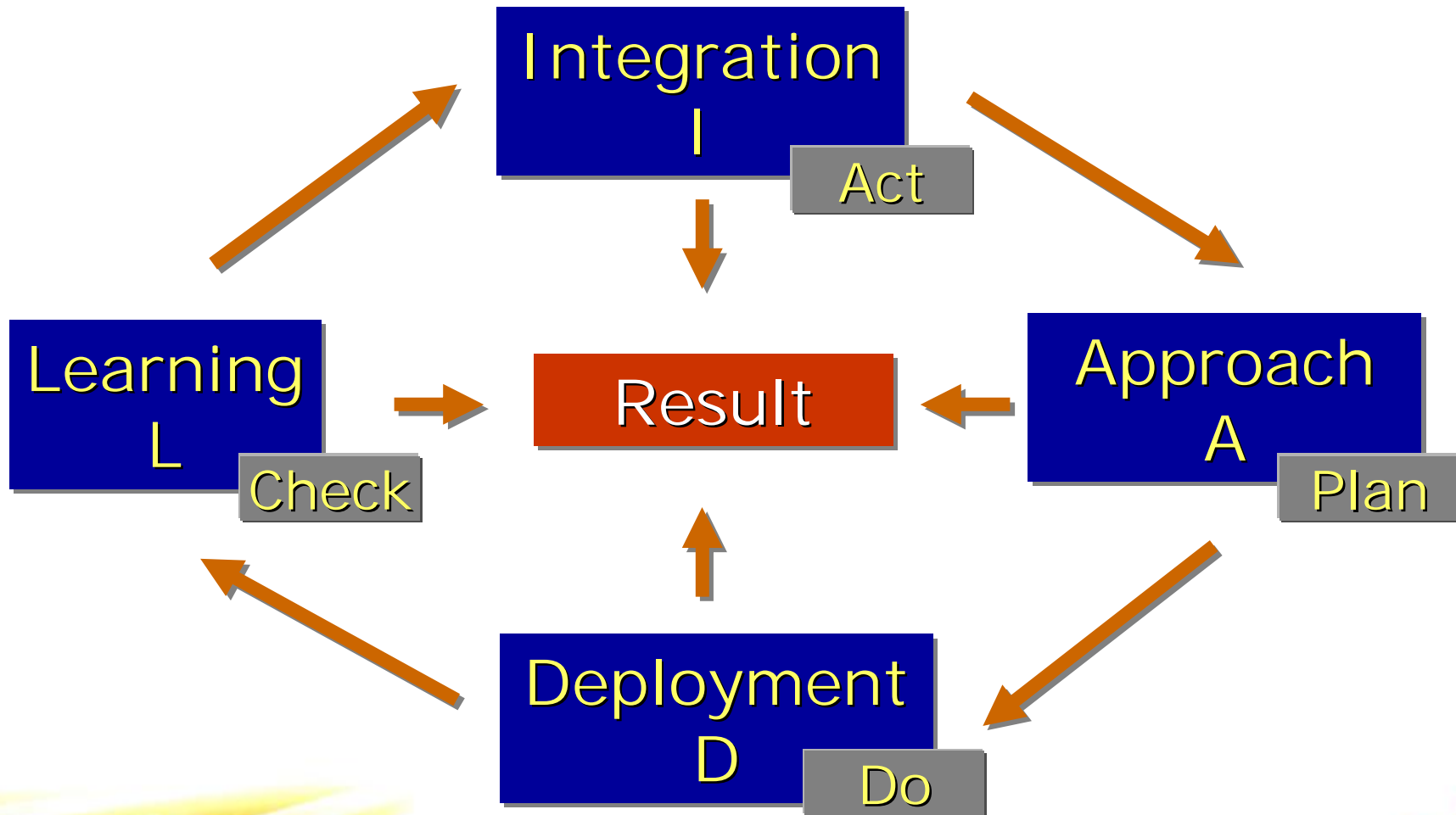
7.3 มิติ ด้านประสิทธิภาพของ การปฏิบัติราชการ

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านการปฏิบัติการของกระบวนการที่สร้างคุณค่า
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านการปฏิบัติการของกระบวนการสนับสนุน
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านงบประมาณและการเงิน
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านงบประมาณการเงิน
- ตัวชี้วัดที่สำคัญด้านความรับผิดชอบด้านการเงิน
- ตัวชี้วัดที่สำคัญด้านการปฏิบัติตามกฎ
- ตัวชี้วัดที่สำคัญด้านการเป็นองค์กรที่ดีในการสนับสนุนชุมชน

7.4 มิติ ด้านการพัฒนา องค์กร

- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการและประสิทธิผลด้านระบบงาน
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากร
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของผลการดำเนินการด้านความผาสุก ความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจของบุคลากร
- ตัวชี้วัดที่สำคัญของพฤติกรรมที่มีจริยธรรม ความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การประเมิน หมวด 1-6
PDCA+R / ADLI

การประเมิน หมวด 7 LeCTLi

